

ПЕРСПЕКТИВИ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ МИКОЛАЇВЩИНИ

Мирян А.В., здобувач вищої освіти групи Б 2/1 ТЕК

Миколаївський національний аграрний університет

Екотуризм – це туристська діяльність, метою якої є пізнання особливостей мало змінених природних і традиційних культурних ландшафтів за умови збереження ландшафтного різноманіття. В Україні екологічний туризм перебуває на початковій стадії розвитку. Екотуристичні мандрівки організуються переважно на самодіяльному рівні, комерційна діяльність у цьому напрямі лише зароджується. Однак уже помітне виділення двох шляхів розвитку екологічного туризму – «американського» та «європейського». Перший формується у вигляді

організації спортивно-туристських подорожей в екстремальних природних умовах, другий – у формі організованого відпочинку у сільській місцевості із залученням до традиційної місцевої культури (в Україні цей вид туризму називають сільським зеленим або агротуризмом) [2]. Миколаївщина володіє високим рекреаційно-туристичним потенціалом, перспективним напрямом його розвитку є екологічний туризм. Привабливими для цього є регіональні ландшафтні парки – «Кінбурнська коса», «Гранітно-степове Побужжя», «Тилігульський», «Приінгульський» тощо. На територіях природного заповідного фонду найбільш цікавими видами рекреаційно-туристичної діяльності є такі:

- подорожі туристичними маршрутами та екологічними стежками;
- організація пляжно-купального відпочинку;
- створення та забезпечення функціонування візит центрів і музеїв природи;
- організація спостережень за птахами;
- аматорська та професійна фото, відеозйомка [1].

Адже різноманіття ландшафтів нашого краю задовольнить цікавість найбільш прискіпливих шанувальників природи: Гранітно-степове Побужжя – для любителів скель, альпінізму, екстремального спорту; Ольвійська хора – для тих, хто надає перевагу піщаним пагорбам та красі лиману... А Єланецький степ завжди дивує нас незалежно від пори року. Немає більш унікальних місцин, ніж наше Обхідне поле чи дивовижність Кінбурнської коси. Не будемо забувати, що наша область є транзитною для сконцентрованого потоку туристів, які їдуть з Києва або Європи до Криму. Наша територія в даному випадку дає нагоду зацікавити мандрівників, створити позитивну емоцію, яка по праву буде конкурувати з тими враженнями, які вони отримали б, побувши біля моря в Криму. Завдяки унікальній природі Миколаївщини ми могли б запропонувати як українським, так і іноземним туристам не тільки відпочинок, але й оздоровлення [3]. Область отримала у спадок інфра-структуру, яку було

збудовано в коблевсько-рибаківській зоні у 80-х роках минулого століття. Будувалася вона з метою широкого використання корисних копалин лиманів, насамперед Тилігуль-ського і Бейкушської затоки Бережанського лиману. Створити курорти не вдалося, але інфраструктура залишилася. У наш час є можливість відродити лікування в санаторіях – цю привабливу галузь, яка має великий попит на теренах усього світу. Є багато людей, які бажають вкласти в туристичну справу великі кошти. Хотілося б, щоб це були інвестори не лише українські, а цими пропозиціями зацікавляться й іноземні компанії [5]. Про природну привабливість та живописну красу нашого регіону можна розповідати нескінченно. Вочевидь, це вкрай необхідно робити. Однак ми усвідомлюємо і те, що ці природні чудеса потребують не тільки того, щоб ними милувались та пишалися, їм потрібні господарська турбота та належний нагляд, а головне – бережливе ставлення і небайдужість людей. Основним лімітуючим фактором розвитку туризму на територіях ПЗФ є пріоритетні природоохоронна, ресурсозберігальна та відновлювальна функції. Основними положеннями такої діяльності мають бути:

1. Обмеження вільного доступу до природних ядер, де сконцентровані рідкісні, зникаючі, реліктові, ендемічні види, особливо в період їх цвітіння та гніздування птахів.

2. Масові туристсько-спортивні заходи проводити після попереднього узгодження термінів та місця їх проведення з дирекціями об'єктів ПЗФ.

3. Здійснювати діяльність без перевищення рекреаційної єдності угідь.

4. Організовувати збір та вивезення сміття з території.

Стійкий розвиток туризму може призвести до швидкої деградації природних комплексів, як наслідок, втрати привабливості для туристів. Тому рекреаційно-туристична діяльність повинна плануватися відповідно до природоохоронного законодавства України [4]. На Миколаївщині екологічний туризм стає супутником і невід'ємною частиною всіх видів

туризму, інтегрує їх у загальний процес, а завдяки своєму максимально доступному просвітницькому та освітньому потенціалу є чи не єдиним регулятивним та формуючим поведінку важелем управління урбанізаційними процесами, раціонального природокористування та охорони природи. Він дозволяє пом'якшити удари, що задає природі безумне ставлення до неї людини, зберігає кутки незайманої природи і сприяє розмноженню природних цінностей не тільки за допомогою екологічної просвіти, але і за рахунок коштів, що спрямовуються з прибутків від екологічного туризму на вирішення цих завдань.

Туристи отримують від такого спілкування з природою певний фізичний, психологічний, інтелектуальний та емоційний запас міцності та здоров'я, а природа при цьому зазнає мінімальних оборотних впливів і втрат, місцеві мешканці отримують соціальні та економічні стимули до збереження природи та традиційного природокористування. Зрозуміло, що потрібні серйозні нові регіональні та державні довгострокові програми захисту та розвитку природного довкілля, створення, з обо-в'язковим залученням експертів-екологів та природоохоронців, туристської інфраструктури, визначення новітніх туристичних маршрутів на мапі українського та європейського «екологічного» туризму. Мальовничі місця, гарні можливості для створення необхідної інфраструктури дають підстави сподіватися, що у недалекому майбутньому Миколаївщина буде приймати великі потоки туристів. Ця місцевість не тільки чарівний об'єкт природи. У неї дуже потужна і цікава історія, яку необхідно добре вивчити; узагальнити, щоб розробити екскурсійну програму. Для цього потрібна велика кількість фахівців, які б створили тут цікавий туристичний продукт.

Список використаних джерел

1. Папирян Г.А. Международные экономические отношения. Экономика туризма. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 208 с.

2. Перспектива за туризмом // Прибузький вісник. – 2008. – 15 липня. – С. 2.
3. Петрасов И. Экономико-географические предпосылки развития туризма в странах мира, 2002 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://georub.narod.ru/student/petrasov/3/main.htm>.
4. Підготовка фахівців у сфері екологізації туристичної діяльності // Екологічний вісник. – 2003. – С. 14.
5. Сім природних чудес Миколаївщини. – Миколаїв: 111 «Кольоровий світ», 2009. – С. 30.